

Kwartaalmonitor Luchtvaart

tweete kwartaal 2017

Passagiersgroei in Nederland zet door

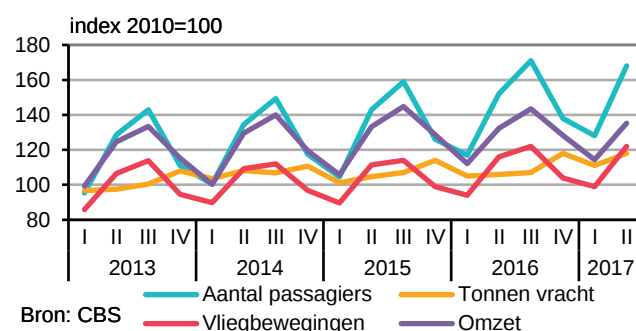
- Passagiersgroei op alle Nederlandse luchthavens, behalve Maastricht
- Meer vrachtvervoer op Schiphol en Maastricht
- Prijsvechters spelen steeds grotere rol binnen luchtvaart
- Omzet dienstverlenende bedrijven stijgt
- Stijging niet-commercieel vliegverkeer op kleine luchthavens
- Caribisch Nederland: daling passagiers op Bonaire
- Schiphol en regionale luchthavens; Aandeel prijsvechters in passagiersvervoer, 2016

Het aantal vluchten van en naar Schiphol en de regionale luchthavens is in het tweede kwartaal van 2017 met bijna 5 procent gestegen ten opzichte van een jaar eerder. Het aantal aankomende en vertrekkende passagiers lag 10,7 procent hoger dan een jaar eerder. Ook de hoeveelheid vervoerde goederen nam wederom toe, met 10,5 procent.

De omzet van de luchtvaartmaatschappijen steeg dit kwartaal weer, met 5,3 procent.

Een overzicht van alle regionale en kleine luchthavens staat op de laatste pagina van deze monitor. Caribisch Nederland wordt apart behandeld.

Ontwikkeling luchthavens

Luchtvaart; nationale luchthavens

Schiphol en regionale luchthavens; passagiers

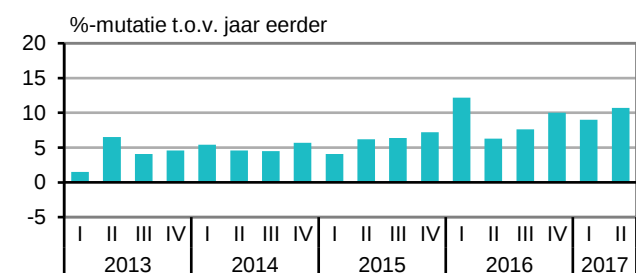
Passagiersvervoer groeit met 10,7 procent

De groei van het Nederlandse passagiersvervoer is al zichtbaar sinds het derde kwartaal van 2010 en zette afgelopen kwartaal wederom door.

Amsterdam Schiphol en de vier regionale luchthavens kregen in het tweede kwartaal ruim 20,4 miljoen passagiers te verwerken, een stijging van 10,7 procent ten opzichte van hetzelfde kwartaal in 2016. Van en naar Schiphol reisden 18,2 miljoen mensen, bijna anderhalf miljoen meer dan een jaar eerder.

Eindhoven, de grootste regionale luchthaven in Nederland, liet met bijna 42 procent de grootste stijging zien in het passagiersvervoer. Op Groningen Eelde steeg het aantal passagiers met ruim 39 procent, op Rotterdam The Hague met 6,4 procent. Maastricht Aachen kreeg bijna 30 procent minder passagiers te verwerken.

Ontwikkeling passagiers Schiphol en regionale luchthavens

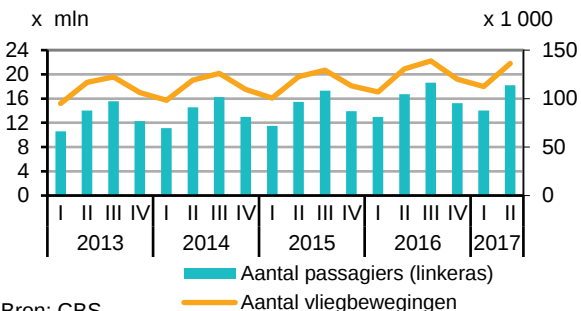
Luchtvaart; nationale luchthavens

Vluchten en passagiers op Schiphol blijven toenemen

Het aantal passagiers op Schiphol nam toe tot 18,2 miljoen. Dit is een stijging van 8,8 procent vergeleken met het tweede kwartaal van 2016. Het aantal aankomende en vertrekkende passagiers neemt op deze luchthaven al sinds het derde kwartaal van 2010 toe. In vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2016 vlogen er vooral meer passagiers van en naar Milaan (Malpensa) en München.

Ook het aantal vliegbewegingen op Schiphol is gestegen. In het tweede kwartaal vonden ruim 4 procent meer bewegingen plaats. Van de in totaal 136 duizend bewegingen, vielen er 131 duizend binnen het handelsverkeer. Dit zijn commerciële overlandvluchten met als doel het vervoeren van reizigers, vracht en/of post en waarbij de opstijging en de daarop volgende landing niet op hetzelfde luchtvaartterrein plaatsvinden.

Aantal passagiers Amsterdam Schiphol

Bron: CBS

[Luchtvaart; nationale luchthavens](#)

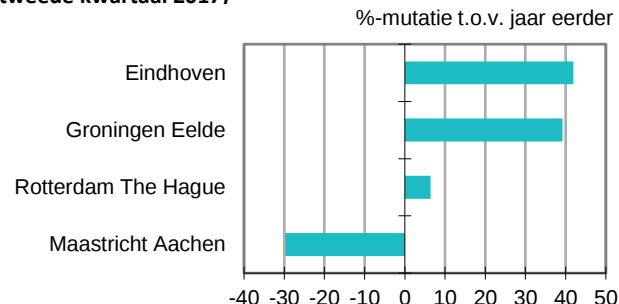
Forse passagiersgroei Eindhoven en Groningen houdt aan

Van de Nederlandse regionale luchthavens steeg het aantal passagiers in het tweede kwartaal hard in zowel Eindhoven als Groningen. Een recordaantal passagiers van bijna 1,6 miljoen vloog dit kwartaal via Eindhoven, bijna 42 procent meer dan een jaar eerder. Deze forse groei is mede toe te schrijven aan de renovatie van de start- en landingsbaan in juni 2016, waardoor de luchthaven vorig jaar zeventien dagen gesloten was.

Net zoals in het eerste kwartaal noteerde luchthaven Groningen Eelde ook dit kwartaal een grote groei. Het aantal reizigers nam met ruim 39 procent toe, o.a. door een nieuwe lijndienst naar Kopenhagen en meer chartervluchten naar Griekenland en Gran Canaria.

Rotterdam The Hague noteerde een kleinere stijging in het aantal passagiers, terwijl Maastricht Aachen bijna 30 procent minder passagiers verwerkte.

Ontwikkeling aantal passagiers per regionale luchthaven (tweede kwartaal 2017)

Bron: CBS

[Luchtvaart; nationale luchthavens](#)

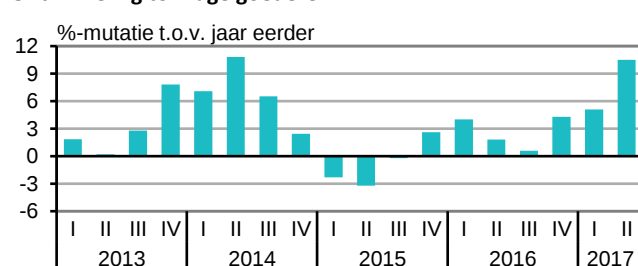
Schiphol en regionale luchthavens; goederen

Meer vrachtvervoer op Schiphol en Maastricht

De hoeveelheid vracht op de Nederlandse luchthavens steeg met 10,5 procent tot 463 duizend ton. Via Schiphol, waar ruim 96 procent van alle vracht werd verwerkt, viel een groei van 9,5 procent te noteren.

Op luchthaven Maastricht Aachen steeg het vrachtvolume met ruim 44 procent tot ruim 16 duizend ton. Ruim 80 procent van deze goederen had een Europese bestemming. In hetzelfde kwartaal in 2016 bedroeg dit aandeel nog 46 procent. Met name door het wegvallen van vluchten van en naar Zuid-Amerika is het intercontinentale vrachtvervoer met bijna 50 procent gedaald in deze periode.

Ontwikkeling tonnage goederen

Bron: CBS

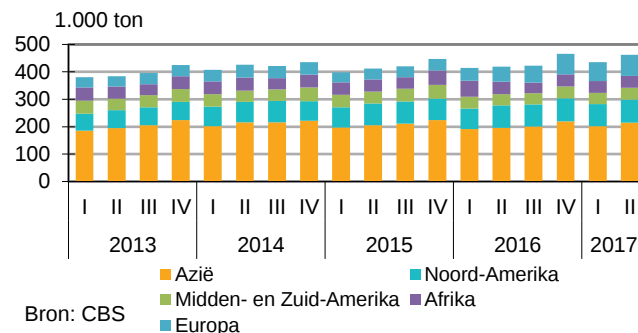
[Luchtvaart; nationale luchthavens](#)

Meer vrachtvervoer van en naar Azië

Meer dan een kwart van de luchtvracht die op Schiphol werd afgehandeld, kwam uit of ging naar Noordoost-Azië. Noord-Amerika stond op nummer twee met 19 procent van de goederen. Bijna 15 procent van de luchtvracht werd binnen Europa vervoerd. Hier was de groei in de hoeveelheid vracht het grootst. Het tonnage goederen steeg in het tweede kwartaal met bijna 30 procent tot 65 duizend ton.

Azië, dat bijna de helft van de goederen als herkomst of bestemming heeft, liet een stijging van ruim 9 procent zien. Dit was voornamelijk te danken aan de groei in Zuidoost-Azië, waar bijna 20 procent meer goederen van en naar Schiphol werden vervoerd.

Tonnage goederen naar herkomst/bestemming

Luchtvaart; nationale luchthavens

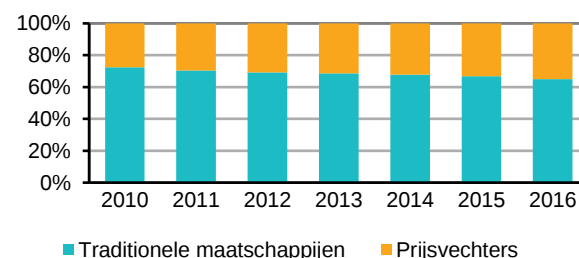
Prijsvechters (budgetmaatschappijen)

Aandeel prijsvechters groeit

In 2016 vloog 35 procent van alle passagiers van of naar Schiphol en de regionale luchthavens met een budgetmaatschappij. Sinds 2010 is het aantal vertrekkende en aankomende reizigers met prijsvechters bijna verdubbeld naar 24,6 miljoen. In het tweede kwartaal van dit jaar is het marktaandeel van deze prijsvechters verder gestegen naar bijna 37 procent.

Ruim 74 procent van de reizigers met een budgetmaatschappij in Nederland vliegt via Schiphol. Hoewel het aandeel van de prijsvechters op Schiphol in de afgelopen tien jaar is toegenomen, neemt het belang van Schiphol in dit segment landelijk gezien iets af. Op de regionale luchthavens is de groei van de prijsvechters namelijk groter.

Aandeel passagiers van en naar Nederland naar soort luchtvaartmaatschappij

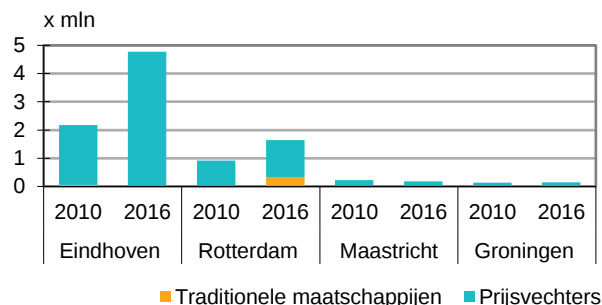
Maatwerktabel: passagiers naar type luchtvaartmaatschappij

Regionale luchthavens profiteren van prijsvechters

Prijsvechters spelen een belangrijke rol op de regionale luchthavens in Nederland. Sinds 2010 is het aantal passagiers op deze luchthavens bijna verdubbeld, naar 6,8 miljoen reizigers in 2016. Van deze reizigers vlogen er ruim 19 van de 20 met een prijsvechter. Vooral Eindhoven is sinds 2010 sterk gegroeid. In dat jaar verwerkte Eindhoven 2,2 miljoen passagiers, terwijl dit aantal in 2016 op 4,8 miljoen lag. Op deze luchthaven is het aandeel van de prijsvechters bijna 100 procent.

Prijsvechters vliegen vooral van en naar Spanje en het Verenigd Koninkrijk. In 2016 reisden ruim 5,8 miljoen passagiers met een prijsvechter van of naar Spanje en 4,2 miljoen van en naar het Verenigd Koninkrijk. Ook Italië en Turkije waren vaak de herkomst of bestemming van deze passagiers.

Passagiers van en naar regionale luchthavens

Maatwerktabel: passagiers naar type luchtvaartmaatschappij

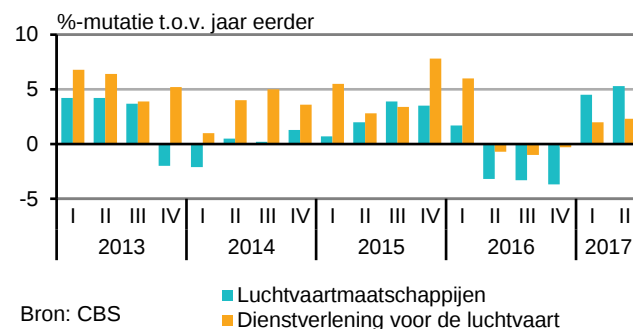
Omzet en conjunctuur

Omzetstijging voor luchtvaartmaatschappijen

De omzetgroei van de Nederlandse luchtvaartmaatschappijen van begin dit jaar zette in het tweede kwartaal door. In vergelijking met het tweede kwartaal van 2016 werd er 5,3 procent meer omzet geboekt. De opbrengsten uit vrachtvervoer bleven hierbij achter. Het was het tweede kwartaal op rij dat de omzet steeg. 2016 kende drie kwartalen van omzetkrimp mede als het gevolg van prijsdalingen.

Bij de dienstverlenende bedrijven voor de luchtvaartbranche (voornamelijk luchthavens, luchtverkeersleiding en afhandelaars) steeg de omzet met 2,3 procent. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan het groeiende aantal passagiers op de Nederlandse luchthavens.

Omzetontwikkeling luchtvaartbranche

Bron: CBS

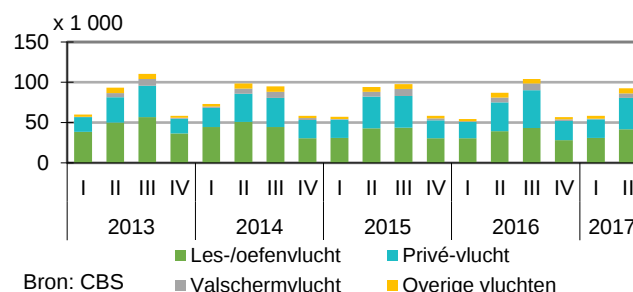
Transportbedrijven; omzetontwikkeling

Kleine luchthavens

Stijging niet-commerciële vliegbewegingen

In het tweede kwartaal is het totaal aantal vliegbewegingen op de kleine luchthavens met 4,9 procent gestegen. Deze stijging komt geheel op rekening van de niet-commerciële vluchten die in het eerste kwartaal met 6,2 procent stegen ten opzichte van het tweede kwartaal in 2016. De niet-commerciële vluchten hebben geen winstoogmerk en bestaan voornamelijk uit les- en oefenvluchten (41,6 duizend) en privé-vluchten (38,9 duizend). Ruim 91 procent van alle vliegbewegingen is niet-commercieel. Het aantal commerciële vluchten, vluchten met een winstoogmerk zoals taxi-, rond- en fotovluchten, daalden in dezelfde periode met ruim 7 procent in het tweede kwartaal.

Aantal niet-commerciële vliegbewegingen

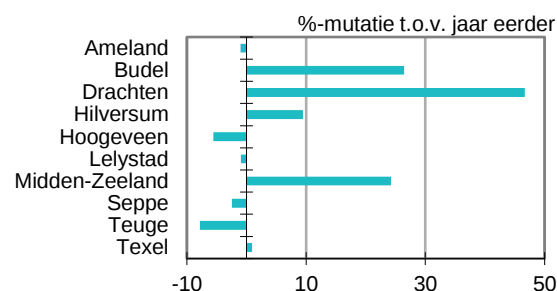
Bron: CBS

Luchthavens; kleine luchthavens

Grootste stijging vliegbewegingen op Drachten

Van alle kleine luchthavens liet Drachten met 47 procent de hoogste groei in vliegbewegingen zien. Het aandeel van deze luchthaven op het totaal aantal vliegbewegingen is echter gering: 1,5 procent. Ook Budel en Midden-Zeeland lieten hoog groeicijfers zien met respectievelijk 26 en 24 procent. Bij luchthaven Budel was de stijging te danken aan de toename van het aantal lesvluchten met 32 procent. Midden-Zeeland had daarentegen 63 procent meer privé-vluchten vergeleken met het tweede kwartaal van vorig jaar. De luchthavens van Teuge, Hoogeveen en Seppe kregen minder vliegbewegingen te verwerken in het tweede kwartaal.

Ontwikkeling aantal vliegbewegingen (tweede kwartaal 2017)

Bron: CBS

Luchthavens; kleine luchthavens

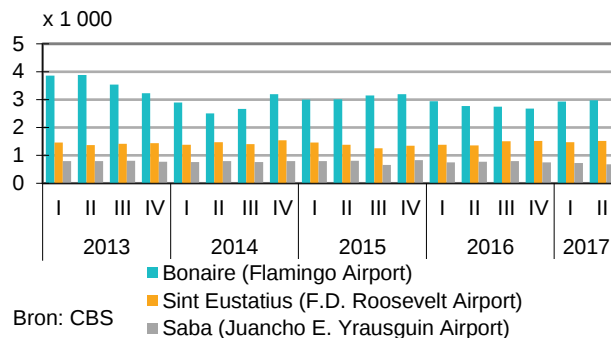
Caribisch Nederland

Stijging vliegbewegingen in tweede kwartaal

In het tweede kwartaal vlogen vliegtuigen 5 190 keer van en naar Caribisch Nederland. Ten opzichte van het tweede kwartaal van 2016 is dit een stijging van 5,7 procent. Zowel op Bonaire als op Sint Eustatius steeg het aantal vluchten. Op Bonaire bedroeg de stijging 7,6 procent en op Sint Eustatius 11,7 procent. Op Saba daalde het aantal vliegbewegingen met 11,7 procent.

Met 2 980 vliegbewegingen is het vliegveld van Bonaire de drukste luchthaven van Caribisch Nederland. Sint Eustatius staat op nummer twee met 1 520 bewegingen in het tweede kwartaal. Saba is het kleinst met 680 vliegbewegingen.

Aantal vliegbewegingen

Bron: CBS

Caribisch Nederland; luchtvaart

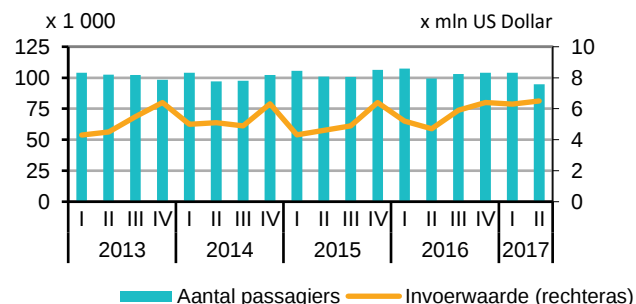
Daling passagiers van en naar Bonaire

Het aantal vliegbeweging nam toe, maar de hoeveelheid passagiers dat van en naar Caribisch Nederland vloog, nam in het tweede kwartaal af met 4,9 procent. Op Bonaire daalde het aantal aankomende en vertrekkende passagiers met 7,1 procent, op Saba 1,1 procent. Op Sint Eustatius steeg het aantal verwerkte passagiers met 5,2 procent.

In totaal vlogen 76,6 duizend passagiers in het tweede kwartaal van of naar Bonaire. De meeste passagiers (50 procent) hadden als directe herkomst of bestemming Curaçao. Op de tweede plek stond Amsterdam met 24 procent.

De waarde van de via de lucht ingevoerde goederen van en naar Caribisch Nederland bedroeg in het tweede kwartaal 6,5 miljoen Amerikaanse dollars. In vergelijking met een jaar eerder betekende dit een stijging van bijna 39 procent.

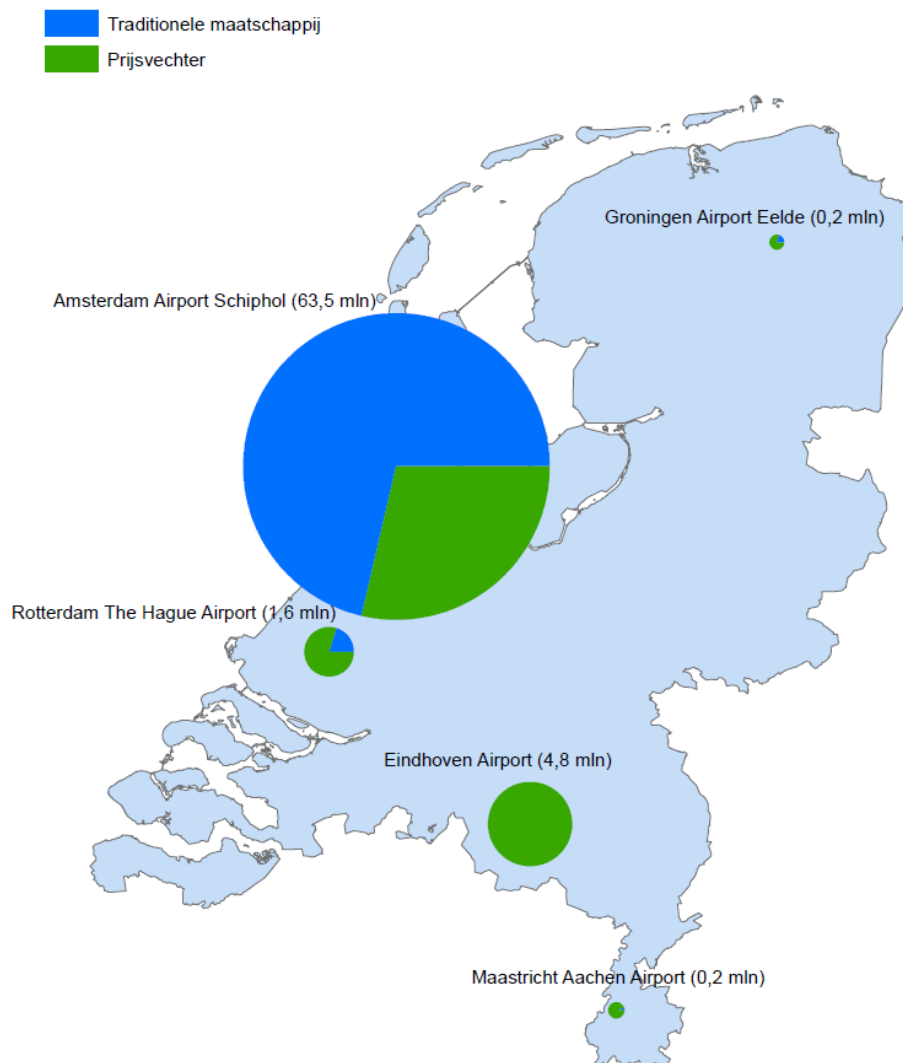
Aantal passagiers en invoerwaarde goederen

Bron: CBS

Caribisch Nederland; luchtvaart

Schiphol en regionale luchthavens; Aandeel prijsvechters in passagiersvervoer (2016)

Opmerkingen betreffende deze publicatie

- Amsterdam Airport Schiphol wordt apart behandeld.
- Regionale luchthavens: Rotterdam The Hague Airport, Eindhoven Airport, Maastricht Aachen Airport, Groningen Airport Eelde.
- Kleine luchthavens: Ameland, Budel, Drachten, Hilversum, Hoogeveen, Lelystad, Midden-Zeeland, Seppe, Teuge, Texel.
- Luchthavens Caribisch Nederland: Flamingo Airport Bonaire, F.D. Roosevelt Airport Sint Eustatius, Juancho E. Yrausquin Airport Saba
- Deze publicatie is samengesteld op basis van cijfers zoals deze op 15 september 2017 bekend waren. Mogelijk zijn er op het moment van lezen actuelere cijfers, deze kunt u vinden via de links onder de grafieken.

Meer informatie

CBS infoservice: [infoservice online](#)
Telefonisch: 088 5707070

Media:
CBS persdienst: persdienst@cbs.nl
Telefonisch: 070 3374444

Colofon

Tekst Sector Verkeer en Vervoer (SVV)

Datum 18 september 2017